
Klinika Prawa Wydziału Prawa i Administracji US w mijającym roku akademickim

Słowo „klinika” przywołuje na myśl głównie skojarzenia związane z sektorem medycznym. Nie zawsze są one dobre, co utrudnia odczarowanie tego pojęcia w kontekście działalności klinik prawa, znanych także jako studenckie czy też uniwersyteckie poradnie prawne.

Aktualnie w Polsce funkcjonuje 27 takich miejsc, spełniających standardy wyznaczone przez Fundację Uniwersyteckich Poradni Prawnych. Działalność Kliniki Prawa Wydziału Prawa i Administracji US skierowana jest do osób zagrożonych wykluczeniem prawnym i społecznym. W swej codziennej pracy koncentrujemy się na udzielaniu nieodpłatnych porad prawnych. Tzw. nauczanie kliniczne (ang. *clinical legal education*) realizuje dwa podstawowe cele. Po pierwsze, studenci III–V roku kierunku *prawo* mają możliwość już na studiach zweryfikować wiedzę teoretyczną zdobytą w toku nauczania. Odbывают oni cotygodniowe dyżury, w trakcie których mogą spotkać się z osobami będącymi adresatami nieodpłatnego wsparcia prawnego. Sporządzają także pisemne opinie prawne, które weryfikowane są przez pracowników Wydziału Prawa i Administracji US posiadających doświadczenie praktyczne. Po drugie, nauczanie kliniczne daje szansę na uzyskanie realnej pomocy osobom, których nie stać na pomoc prawnika bądź dla których istotną barierą psychologiczną jest kontakt z zawodowym pełnomocnikiem. Łączenie obu elementów działalności daje wymierne efekty i satysfakcję tak studentów udzielających nieodpłatnych porad prawnych, jak i adresatów ich działalności.

Mijający rok akademicki był dość intensywny dla szczecińskiej kliniki prawa. Poza główną działalnością poradniczą podejmowaliśmy wiele inicjatyw, umacnialiśmy dotychczasową współpracę i nawiązywaliśmy nową. W całym roku akademickim działania podejmowało łącznie ponad 120 studentek i studentów. W obszarze udzielania porad prawnych odnotowujemy utrzymanie liczby spraw, które wpływają do kliniki (na moment składania tekstu publikacji do kliniki prawa wpłynęło 120 spraw). W dalszym ciągu największa liczba spraw dotyczy zakresu prawa cywilnego i karnego. Z uwagi na złożoną strukturę Studenckiej Poradni Prawnej, w ramach której wyodrębniliśmy sekcje prawa: cywilnego, karnego, administracyjnego, pracy i ubezpieczeń społecznych, finansowego i podatkowego oraz spraw studenckich *de facto* trafiały do nas sprawy z każdej dziedziny prawa. Niezmiernie cieszy nas to, że nawiązanie przez Wydział Prawa i Administracji US współpracy z Okręgowym Inspektorem Pracy w Szczecinie przyczyniło się do wzrostu liczby spraw z zakresu prawa pracy, które kierowane są do szczecińskiej kliniki prawa. Kontynuowaliśmy także prace Poradni ds. Cudzoziemców, do której z uwagi na aktualnie trwającą wojnę w Ukrainie trafiały sprawy z zakresu prawa cudzoziemców i prawa migracyjnego.

Klinika Prawa WPIA US to także działania na rzecz edukacji prawnej i podnoszenia, a niekiedy wręcz kreowania świadomości prawnej wśród członków społeczeństwa. W mijającym roku akademickim zintensyfikowaliśmy działania, uruchamiając dwa projekty. Pierwszy z nich to „Street Law 2.0”, którego celem jest podnoszenie świadomości i kultury prawnej w społeczeństwie,

Fot. materiały organizatorów

zarówno w zakresie praw, jak i obowiązków, we wszystkich gałęziach prawa. Idea programu „Street Law 2.0”, koordynowanego przez dr. Szymona Słotwińskiego, reprezentowaną przez Wydział Prawa i Administracji US w pierwotnym założeniu miała koncentrować się na węższym kręgu odbiorców, tj. uczniach szkół ponadpodstawowych. Jednak lekcje prawa prowadzone były także w szkołach podstawowych i przedszkolach. W ramach tego programu zajęcia prowadzili studenci, dzięki czemu mieli możliwość rozwinięcia szeregu umiejętności niezbędnych w przyszłym życiu zawodowym. Drugim projektem są uruchomione w październiku 2022 r. „Spotkania z paragrafem”. Jest to szereg działań edukacyjno-informacyjnych podejmowanych w celu budowania i zwiększania świadomości prawnej głównie wśród najmłodszych członków społeczeństwa, ale i seniorów. W ramach tych działań oferujemy: lekcje prawa dla uczniów szkół podstawowych i średnich, projekt „W drodze do prawa: wędrująca sala rozpraw”, podczas którego prowadziliśmy symulacje rozpraw sądowych, a także spotkania w ramach cyklu „Senior wśród paragrafów”.

W ramach obu programów prowadziliśmy lekcje prawa oraz symulacje w szczecińskich szkołach, tj. Szkole Podstawowej nr 3, Szkole Podstawowej nr 10 im. Leonida Teligi, Szkole Podstawowej nr 16, Szkole Podstawowej nr 51, Szkole Podstawowej nr 65, I Liceum Ogólnokształcącym im. Marii Skłodowskiej-Curie, IV Liceum Ogólnokształcącym, XIV Liceum Ogólnokształcącym z Oddziałami Dwujęzycznymi w Szczecinie, Tech-

nikum Gastronomicznym, Zespole Szkół nr 6 im. Mikołaja Reja. Odwiedziliśmy także Liceum Ogólnokształcące w Resku, Szkołę Podstawową w Węgorzynie, Szkołę Podstawową nr 1 w Łobzie, Szkołę Podstawową nr 1 w Policach, Szkołę Podstawową im. Straży Granicznej w Sarbinowie, I Liceum Ogólnokształcące Dwujęzyczne im. Mikołaja Kopernika w Kołobrzegu, Ośrodek Szkolenia i Wychowania OHP w Łobzie, Szkołę Podstawową nr 175 im. Heleny Marusarzówny w Warszawie, III Liceum Ogólnokształcące im. gen. Sowińskiego w Warszawie. W ramach „Spotkań z paragrafem” prowadziliśmy spotkania dla seniorów z Klubu Seniora w Resku oraz Polickiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Policach.

Wyzwaniem było zorganizowanie w murach Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego symulacji rozprawy sądowej z udziałem aktorów Teatru Polskiego i Teatru Kameralnego w Szczecinie, a także przedstawicielami szczecińskiej prokuratury, Okręgowej Rady Adwokackiej w Szczecinie, Okręgowej Izby Radców Prawnych w Szczecinie, Izby Komorniczej w Szczecinie oraz założyciela Wieczornego Biegania w Szczecinie. Wydarzenie to towarzyszyło obchodom Międzynarodowych Dni Praw Człowieka. Wzięło w niej udział ponad 150 osób. Cieszymy się, że kolejny raz szczecińska klinika zgromadziła przedstawicieli samorządów prawniczych do współtworzenia tak ważnych z punktu widzenia podnoszenia świadomości prawnej inicjatyw edukacyjnych.

W klasycznym modelu klinik prawa czy studenckich poradni prawnych działalność koncentruje się na edukacji i poradnictwie prawnym. Z uwagi na funkcjonujące w naszej klinice Centrum Praktyk Sądowych, idziemy o krok dalej. Staramy się realizować przedsięwzięcia naukowo-praktyczne, adresowane do konkretnych grup osób. Z perspektywy Wydziału Prawa i Administracji US najważniejsi są dla nas studenci, dlatego w październiku uruchomiliśmy Akademię Umiejętności Prawniczych, koordynowaną przez dr Ewę Jędrzejewską. Dzięki temu projektowi studenci poznali tajniki praktycznych aspektów wykonywania zawodów prawniczych, mieli szansę na rozwinięcie praktycznych umiejętności prawniczych, nauczyli się sporządzania pism procesowych, uzyskali wiedzę, w jaki sposób występować przed sądami, jak również nauczyli się jak sporządzać opinie prawne, regulaminy i umowy. Był to projekt pilotażowy mający na celu weryfikację przydatności przedmiotów z grupy tzw. praktycznych, które są niezwykle istotne z perspektywy wykonywania zawodów prawniczych w przyszłości.

Innym projektem o zasięgu ogólnopolskim adresowanym do studentów był Taxcelerate Boot Camp – certyfikowany cykl warsztatów z EY, zaprojektowany przez Wydział Prawa i Administracji US w Szczecinie wspólnie z EY Careers oraz Fundacją Uniwersyteckich Poradni Prawnych specjalnie dla studentów, którzy chcą rozpocząć swoją przygodę z doradztwem podatkowym i zdobyć wiedzę bezpośrednio od ekspertów. Zorganizowaliśmy także kilka przedsięwzięć adresowanych do osób zainteresowanych zagadnieniami prawnymi i ich przełożeniem na praktykę.

Były to konferencje, seminaria (w tym międzynarodowe), webinaria, czy lokalne sesje naukowe dotyczące alternatywnych metod rozwiązywania sporów czy zagadnień prawno-medycznych.

Niewątpliwie jednym z największych projektów minionego roku akademickiego było zorganizowanie International Conference of Legal Clinics in Poland: „If not legal opinion, then what? A modern model of legal clinics” (Międzynarodowej Konferencji Klinik Prawa w Polsce „Jak nie opinia prawna, to co? Nowoczesny model poradni prawnych”). Odbываła się ona w dniach 1–4 grudnia 2022 r. i była połączona z Jubileuszem XX-lecia Fundacji Uniwersyteckich Poradni Prawnych. Współorganizatorami tego przedsięwzięcia byli: Fundacja Uniwersyteckich Poradni Prawnych, Stowarzyszenie Amicus Facultatis Iuris Stetinensis oraz Instytut Przedsiębiorczości i Służb Publicznych. Organizatorami wspierającymi byli: Izba Komornicza w Szczecinie oraz Okręgowa Izba Radców Prawnych w Szczecinie. Konferencja została objęta Patronatem Honorowym Rzecznika Praw Obywatelskich – prof. Marcina Wiącka. Dzięki staraniom organizatorów projekt uzyskał wsparcie finansowe pochodzące z dwóch grantów, tj. z Konkursu Ministra Edukacji i Nauki „Doskonała Nauka – Wsparcie konferencji naukowych” oraz Small Grant przyznany przez Global Alliance for Justice Education. Konferencję wsparli także CMS Warsaw oraz Kancelaria Komornika Sądowego Marcina Borka. Patronat medialny nad konferencją objęli: wydawnictwo C.H. Beck, kwartalnik „Klinika”, portal prawo.pl, dziennik „Rzeczpospolita” oraz czasopismo „In-Gremio”. Czterodniowa konferencja jest wyzwaniem. A jeśli ma ona charakter między-

narodowy, to wyzwanie staje się jeszcze większe. Szczęśliwie zespół Kliniki Prawa WPIA US dzielnie walczył na polu organizacyjnym, dzięki czemu dzisiaj z dumą patrzymy za siebie, wracając wspomnieniami do najbardziej szalonego weekendu w ostatnim czasie, a dzięki wsparciu Centrum Edukacji Medialnej i Interaktywności Uniwersytetu Szczecińskiego i nieocenionej red. Beacie Mikołajewskiej-Wieczorek – zastępcy dyrektora ds. telewizji możemy wracać do tych chwil, które tak pięknie zostały utrwalone przez zespół medialnych specjalistów.

W minionym roku akademickim braliśmy także udział w spotkaniach eksperckich, m.in. w dorocznym spotkaniu klinik prawa z Rzecznikiem Praw Obywatelskich – prof. Marcinem Wiąckiem, czy w wizytach studyjnych. Na zaproszenie Fundacji Velo Horyzonty i Możliwości, realizującej projekt „Droga do samodzielności – w kilku ważnych krokach II”, braliśmy także udział w warsztatach dobrych praktyk i wymiany doświadczeń, reprezentując Wydział Prawa i Administracji US, łącząc siły z Uniwersyteckim Centrum Wiedzy o Dostępności w Szczecinie. Dla członków zespołu kliniki prawa jest to zawsze owocny czas dyskusji i wypracowania pomysłów na dalszą współpracę. Cieszymy się, że jesteśmy coraz bardziej rozpoznawalni i zapraszani do współtworzenia innych inicjatyw.

Liczba osób zaangażowanych w działalność szczecińskiej kliniki prawa jest imponująca. Nie chcąc nikogo pominąć, dziękuję wszystkim, którzy wsparli nas w minionym roku akademickim. Szczególną wdzięczność wyrażamy wobec władz uczelni oraz władz wydziału za wsparcie naszej aktywności i zaufanie, jakim wraz z zespołem jesteśmy obdarzani, co niewątpliwie wspiera aktywności, które podejmujemy i daję energię do tego, aby

działać dalej. Gdyby nie wsparcie prof. dr. hab. Waldemara Tarczyńskiego, rektora Uniwersytetu Szczecińskiego wraz z całym Kolegium Rektorskim oraz dr hab. Eweliny Cała-Wacinkiewicz, prof. US, dziekan Wydziału Prawa i Administracji US nie byłoby nas w tym miejscu, w którym jesteśmy dziś, za co serdecznie dziękujemy! Jesteśmy dumni z tego, że w Rankingu Studenckich Poradni Prawnych 2023, opublikowanym na łamach dziennika „Rzeczpospolita”, szczecińska Klinika Prawa WPIA US zajęła 3. miejsce! Tegoroczne podium cieszy nas tym bardziej, że w 2020 r. startowaliśmy z 11 pozycji.

Co przyniesie kolejny rok akademicki? Tego nie wiemy, ale wiemy, że na pewno będzie intensywnie. Tego rodzaju inicjatywy to dla nas doskonały pretekst do podejmowania zwiększania świadomości prawnej wśród młodzieży. Czy na tym kończą się działania szczecińskiej poradni prawnej? Z radością muszę odpowiedzieć, że... to dopiero początek! Na razie mówimy do zobaczenia i zachęcamy do odwiedzenia nas na 29. Pol'and'Rock w Czaplinku. W tym roku zobaczycie nas na scenie ASP. Zapraszamy do współtworzenia miejsca, w którym każda zaangażowana osoba jest otwarta do niesienia pomocy i edukacji prawnej członkom naszego społeczeństwa.

Do zobaczenia na prawniczym szlaku!

Strona internetowa: www.klinikaprawa.usz.edu.pl

Facebook: www.facebook.com/KlinikaPrawaUS/

Kontakt: klinika.prawa@usz.edu.pl

dr Aleksandra Klich
p.o. kierownika Kliniki Prawa
Wydziału Prawa i Administracji US

Fot. Anna Formicka/materiały organizatorów